

Peliareenoilta päättäjien pöytiin

Sonja Grefberg on yksi huippupelaajista, joista peliuran jälkeen on tullut lajin päättäjiä ja vaikuttajia; ensin kansallisella tasolla ja myöhemmin kansainvälisissä organisaatioissa. Menestyksellisen peliuran jälkeen hänestä tuli jäsen ja myöhemmin varapuheenjohtaja Suomen Pöytätennisliiton hallituksessa.

Ura on jatkunut Euroopan pöytätennisunionin ETTU:n eri elimien kautta puheenjohtajistoon saakka. Vuonna 2017 Sonja valittiin Kansainvälisen pöytätennisliiton valtuustoon, joka tunnetaan virallisesti nimellä Board of Directors. Näkyvä rooli lajin parissa on tuottanut myös merkittäviä kansainvälisiä työtehtäviä. Sonja kuului lajijohtoon Lontoon 2012 ja Rio de Janeiron 2016 olympia- ja paralympiakisoissa.

Peliuransa Sonja aloitti 1970-luvun alussa. Kilpailu-ura käynnistyi Uudenmaan piirinmestaruuskilpailuissa 1971. Ensimmäinen Suomen mestaruus tuli Nappulaliigan joukkuekilpailussa 1974 yhdessä isosisko Monican kanssa. Seura oli Porvoon Maraton.

Sen jälkeen menestystä tuli paitsi kansallisella myös kansainvälisellä tasolla niin Pohjoismaissa kuin Euroopassakin. Komeimpia juniorisaavutuksia ovat PM-joukkuekulta kadettitytöissä 1977 ja erityisesti yhdessä Eva Malmbergin kanssa saavutettu naisjunioreiden nelinpelin EM-kulta 1980. Vuotta myöhemmin sama pari otti EM-pronssin, minkä lisäksi Sonja ylsi Stefan Söderbergin kanssa pronssipallille myös junioreiden sekanelinpelissä.

Juniorivuosien jälkeen peliura jatkui vuoteen 1990 saakka. Aikuistasolta saavutuksina ovat muun muassa kolme Pohjoismaiden mestaruutta 1983. Ne tulivat naisten kaksinpelissä sekä naisten nelinpelissä Eva Malmbergin kanssa ja sekanelinpelissä Jarmo Jokisen rinnalla. Naisten kaksinpelissä Sonjalla on yhdeksän SM-kultaa, joista ensimmäinen jo 13-vuotiaana.

Kaikkein parhaana kilpailusaavutuksenaan Sonja pitää viidettä sijaa maailman GP-finaalissa Etelä-Koreassa 1985. Edellä oli vain kaksi pelaajaa Kiinasta, yksi Etelä-Koreasta ja yksi Unkarista. Voittoa tuli useista maailman ja Euroopan kärkipelaajista. Parhaan yksittäisen voittonsa Sonja sai 1986, kun Asia-Eurooppa-ottelussa kaatui Dai Lili. Kiinalainen oli tuolloin naisten maailman arvolistan kakkonen.

Peliuran suurin pettymys oli karsiutuminen Soulin olympiakisoista. Karsinnat sujuivat hyvin ja kovia kansainvälisiä voittoja tuli, mutta ei aivan riittävästi. Tuloksena oli toinen varasija.

Sonja Grefbergin kilpailu-ura päättyi Göteborgin EM-kilpailuihin 1990. Parhaiksi rankingsijoituksiksi jäivät maailmanlistan 36. ja Euroopan listan 17. Ne ovat edelleen kaikkien aikojen korkeimmat suomalaispelaajan kansainväliset arvolistanoteeraukset.

Veteraaniturnaukset eivät ole Sonjaa kiinnostaneet. Päätöksessä on yksi poikkeus, sillä 2008 hän osallistui Pohjois-Euroopan veteraanimestaruuskilpailuihin Viron Viljandissa. Vanhat taidot olivat tallella, sillä tuloksena oli 40-vuotiaiden mestaruus.

Jarmo Siekinen

Sonja Grefbergin pöytätennisura

1971 Ensimmäinen kilpailu, Uudenmaan piirin mestaruuskilpailut. Ei voittoja.

- 1974 Nappulamestari yhdessä Monica Grefbergin kanssa
- 1975 Ensimmäiset JEM-kilpailut Zagreb, Jugoslavia.
- 1977 Ensimmäiset MM-kilpailut Birmingham, Englanti.
Pohjoismaiden mestaruuskilpailut Tukholma. Joukkuekultaa kadettityttöissä yhdessä Eva Malmbergin kanssa.
- 1978 Ensimmäiset aikuisten EM-kilpailut, Duisburg, Länsi-Saksa.
Suomen ensimmäinen JEM-mitali: Kadettityttöjen joukkuekilpailun pronssi Eva Malmbergin kanssa.
- 1979 MM-kilpailut Pjongjang, Pohjois-Korea. Joukkuekilpailuissa 20. sija ja nousu ykköskategoriaan maailman 18 parhaan maan joukkoon.
- 1980 Naisjuniorien EM-kultaa nelinpelissä yhdessä Eva Malmbergin kanssa. EM-kilpailuissa 13. sija ja nousu ykköskategoriaan Euroopan 12 parhaan maan joukkoon.
Japanissa kuuden viikon leirillä.
- 1981 Juniorien EM-pronssia naisjunioreiden nelinpelissä Eva Malmbergin kanssa ja sekanelinpelissä Stefan Söderbergin kanssa.
Paras MM-joukkuesijoitus 13.
Paras maailman rankingsijoitus 36.
- 1982 EM-kilpailuissa paras joukkuesijoitus 8.
Paras EM-ranking sijoitus 17.
EM-kilpailuissa Budapestissa naisten kaksinpelissä 16 parhaan joukossa.
- 1983 Pohjoismaiden Mestaruuskilpailuissa kolme mestaruutta: naisten kaksinpeli, naisten nelinpeli (Eva Malmberg) ja sekanelinpeli (Jarmo Jokinen).
- 1985 Maailman Grand Prix Finals Soul Etelä-Korea. Kilpailuun pääsi kauden 12 parasta pelaajaa pisteiden mukaan. Sijoitus viides ja edellä vain kaksi kiinalaista, yksi eteläkorealainen ja ainoana eurooppalaisena Olga Nemes. Uran paras saavutus. Voitot Branka Batinicista (Euroopan ranking 7., maailman ranking 19.), Lee Sunista (Etelä-Korea) ja Zsuzsa Olahista (Euroopan ranking 5., maailman ranking 18).
- 1986 Aasia-Eurooppa ottelussa Tokiossa voitto Kiinan Dai Lilistä, joka oli sillä hetkellä maailman rankingilla 2. Uran paras yksittäinen voitto. Pelasi Euroopan ykkösjoukkueessa Neuvostoliiton Fliura Bulatovan ja Tsekkoslovakian Marie Hrachovan kanssa. Oli ainoa, joka voitti pelin Kiinan ykkösjoukkuetta vastaan.
PM-kisoissa kultaa naisten nelinpelissä Katja Niemisen kanssa.
- 1987 Karsiutuminen Soulin olympiakisoista Euroopan karsinnoissa. Uran suurin pettymys, vaikka turnaus oli yksi uran parhaista. Voitot mm. Neuvostoliiton Valetina Popovasta ja Unkarin Zsuzsa Olahista. Pöytätennis oli ensimmäistä kertaa mukana Soulissa ja kisoihin pääsi 48 naispelaajaa, joista 15 Euroopasta.
- 1990 Ura päättyi Göteborgin EM-kilpailuihin.